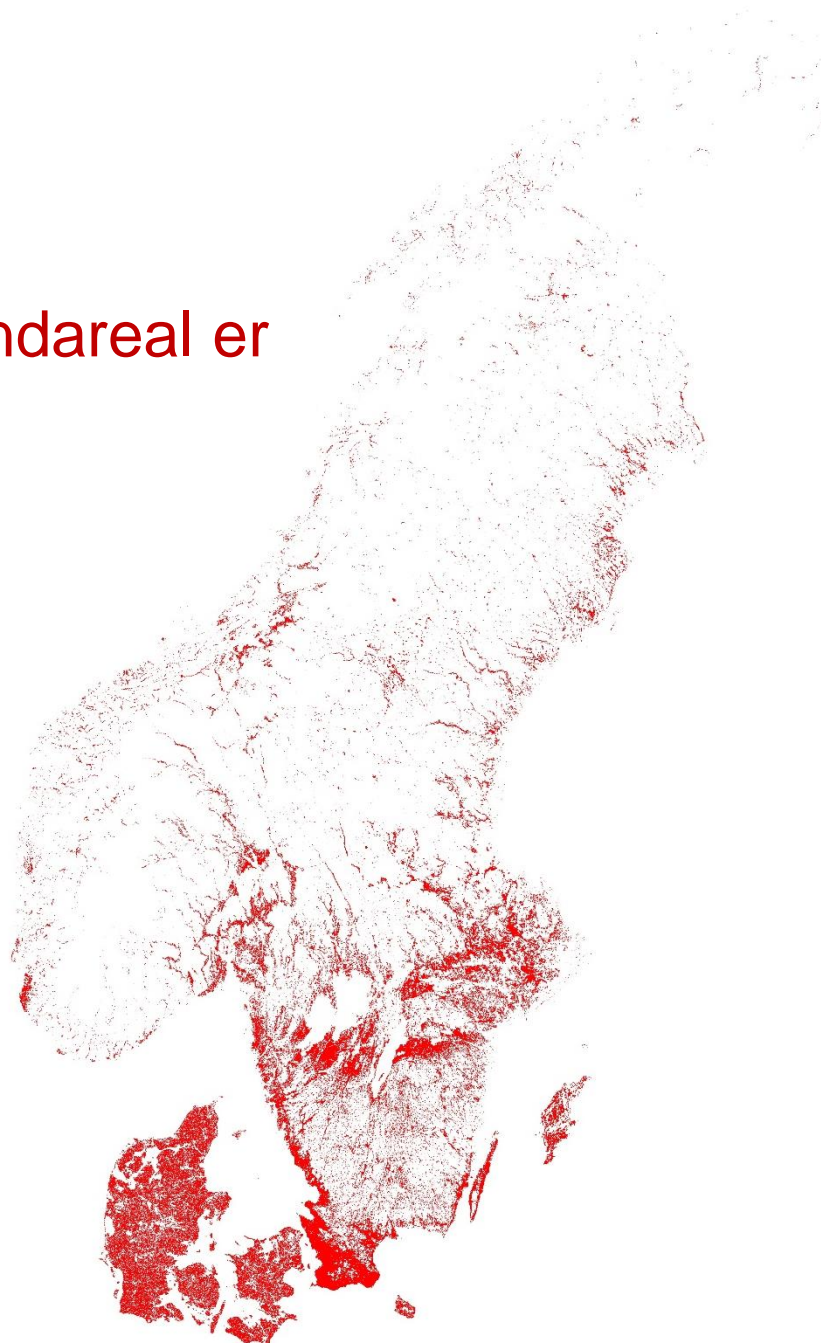

Ca. 5 % av Noregs landareal er
dyrka mark

NFR Project number: 341213 - KULMEDIA Collaborative and Knowledge-building Project / Collaborative Project

EIDSBOURG ROCK

Production and trade of whetstone in the Viking Age

UNIVERSITETET
I OSLO

Støtta av
Forskningsrådet

Brynestein

- God brynestein var ein forutsetning for bruk av jernreiskaper
- Livsviktig, på linje med reiskapene. Som ljà, sigd, øks, kniv osv.
- Ved nær sagt alle bosetningsområde finn me bryne

Frå yngre jernalder finn me, i aukande grad, ein type bryne av lys grå skifer:
Eidsborgbryne

Bryne produsert i Eidsborg frå tidleg vikingtid fram til 1950-talet

Vest-Telemark museum, Eidsborg, Telemark

Potassium-argon Ages of Schist Honestones from the Viking Age Sites at Kaupang (Norway), Aggersborg (Denmark), Hedeby (West Germany) and Wolin (Poland), and their Archaeological Implications

J. G. Mitchell,^a H. Askvik^b and H. G. Resi^c

Journal of Maritime Archaeology

<https://doi.org/10.1007/s11457-018-9221-3>

ORIGINAL PAPER

The Beginning of the Viking Age in the West

Irene Baug¹ · Dagfinn Skre² · Tom Heldal³ · Øystein J. Jansen⁴

© The Author(s) 2018

KAUPANG-FUNNENE

BIND III C

THE KAUPANG FINDS
VOLUME III C

Whetstones and grindstones in the settlement area;
the 1956-1974 excavations

HELGE ASKVIK
Whetstones from Kaupang:
petrographic description and provenance

HEID GJØSTEIN RESI
Whetstones and grindstones used in
everyday life at Kaupang

KULTURHISTORISK MUSEUM
UNIVERSITETET I OSLO
OSLO 2008

Reflections on Viking Age Local Trade in Stone Products

Heid Gjøstein Resi

Lite forskning med regionalt utgangspunkt

- Samarbeidsprosjekt og workshop 2021, 2022 og 2023 (planlagt)
- Vestfold og Telemark fylkeskommune, Vest-Telemark Museum og Kulturhistorisk museum

Vest-Telemark blad Nyhende e-Avis Meininger VTB-TV Næringsliv ☰ Meny

Inviterer til seminar om eidsborgbryne i vikingtid og mellomalder

 Øystein Øygarden
oystein.oygarden@vtb.no
Publisert: 30.08.2021 03:45

Vest-Telemark museum har gleda av å invitere til det fyrste Eidsborgseminaret 17. og 18. september. «Eidsborgbryne i vikingtid og mellomalder» er eit ope fagseminar der dei set fokus på brynesteinshistoria med alt den innebar for handel og kommunikasjon, økonomi og kulturell kontakt, transportveggar og bydanning med mykje meir gjennom 1200 år. Med på laget har dei fått dei fremste fagfolka innan geologi, arkeologi og historie.

Eidsborgbryne er ei svært viktig arkeologisk kjelde, og vitnar om handelskontakt og samkvem gjennom svært lang tid. Ein reknar

visittetelemark.no/dalen/kva-skjer/eidsborgseminaret-2022-eidsborgbryne-i-vikingtid-og-mellomalder-p5883653

Utforsk Telemark ▼

 Søk på siden

Kva skjer Ting å gjere Overnatting Mat og drikke Vandring

Eidsborgseminaret 2022 - Eidsborgbryne i vikingtid og mellomalder

Type Museumsarrangement
Museumsvegen 9, 3891, Høydalsmo

GJENNOMFØRT SE RESULTAT

Samarbeidsprosjekt for å styrke forskerrekruttering i museene

- **Handel og produksjon med brynestein i vikingtid**
- Kjetil Loftsgarden, prosjektleiar
- Dag Rorgemoen, direktør Vest-Telemark museum
- Irene Baug, forsker, UiB
- NN, PhD stipendiat

Søknad innvilga!

Om søknadsresultatene

Søkt beløp	Kr 94 411 000
Tildelte midler	Kr 14 925 000
Mottatte søknader	19
Innvilgede søknader	3

Innvilgede søknader

Prosjektnr. ▼	Organisasjon ▼	Prosjekttittel ▼	Tema ▼	Innvilget beløp ▼	Publisert ▲
341241	Universitetsmuseet i Bergen, Universitetet i Bergen	Understanding diversity patterns, speciation, and biogeography of shallow-water marine organisms in the Atlantic realm	Velferd, kultur og samfunn	Kr 4 968 000	07.12.2022
341335	NTNU DET HUMANISTISKE FAKULTET	Museums and Textiles in Trondheim	Velferd, kultur og samfunn	Kr 5 000 000	07.12.2022
341213	Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo	Eidsborg rock – production and trade of whetstone in the Viking Age	Velferd, kultur og samfunn	Kr 4 957 000	07.12.2022

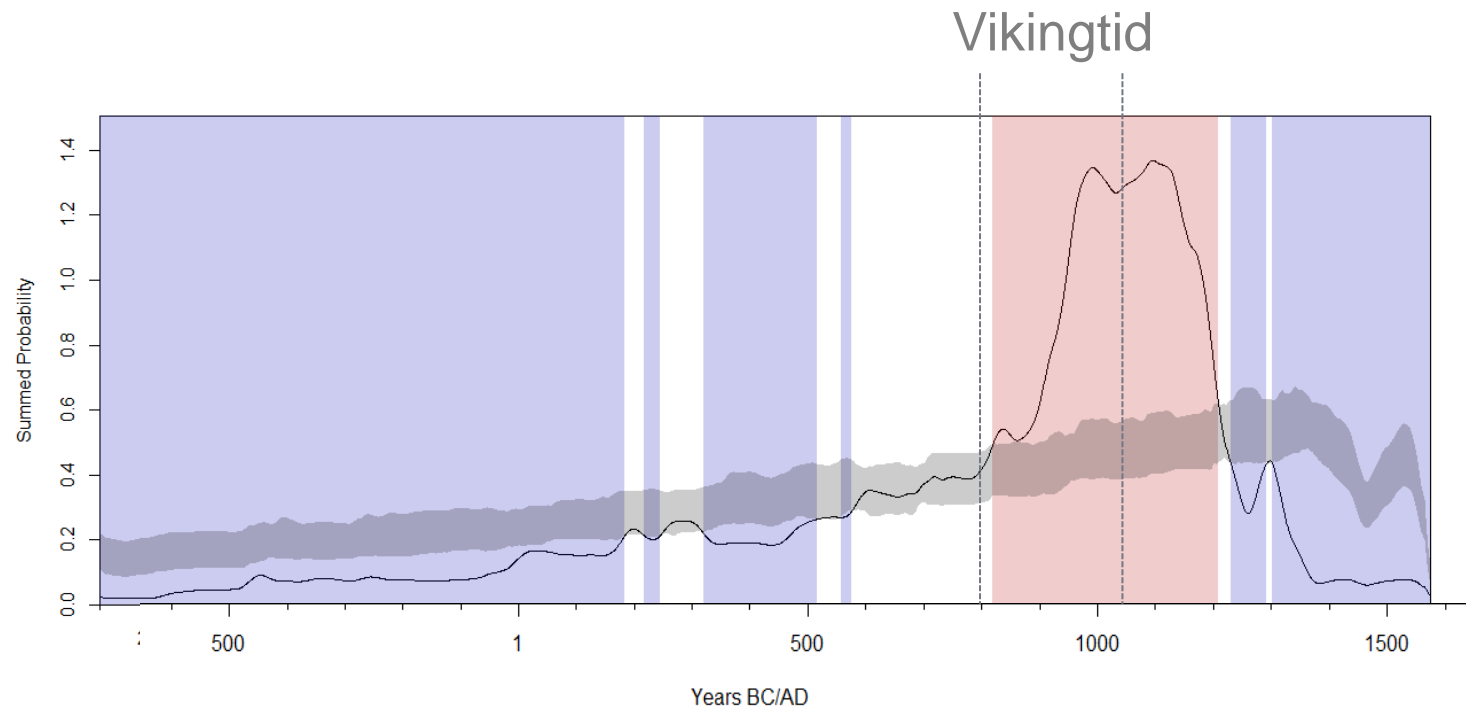
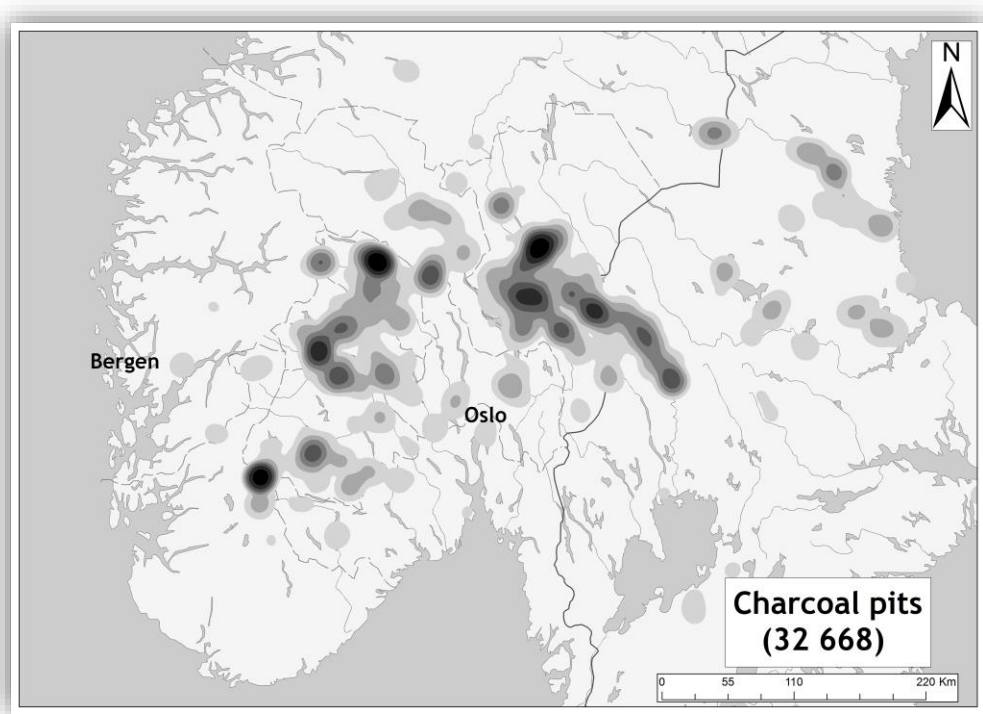
*The material suggests that since the second quarter of the eighth century, possibly before, people in **Ribe** received a **substantial proportion**—since c. 760 a **majority**—of their **whetstones from northern supply networks**. The occurrence of these stones in Ribe's earliest phase (B) coincides with the earliest occurrence of finished **reindeer combs** there, and the peak in the proportion of west-Scandinavian whetstones in phase F (790–800) overlaps with the earliest occurrence of reindeer antler raw material (phase E–F, 780–800).*

Baug et.al. 2019

Tidlegare forskning har vist (1) ein omfattande utmarksressursar som **bryne, reinsdyrgevir** og jern

overskotsproduksjon i innlandsområda basert på

Daterte jernvinneanlegg (ikkje kolgroper)
n = 774

Tidlegare forskning har vist (1) ein omfattande overskotsproduksjon i innlandsområda basert på utmarksressursar som bryne, reinsdyrgevir og **jern**

Copyright: Flemming Bau, 2004

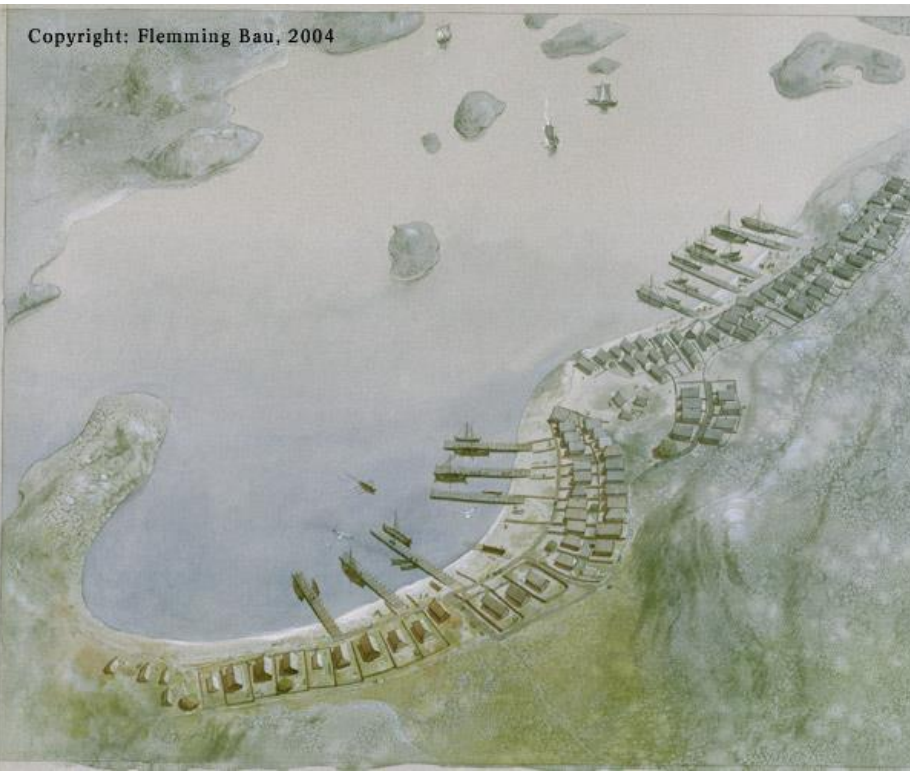

Fig. 1 Scandinavia, the west, and the Baltic. Sites referred to in the text are indicated. Illustration: Ingvild T. Beckman

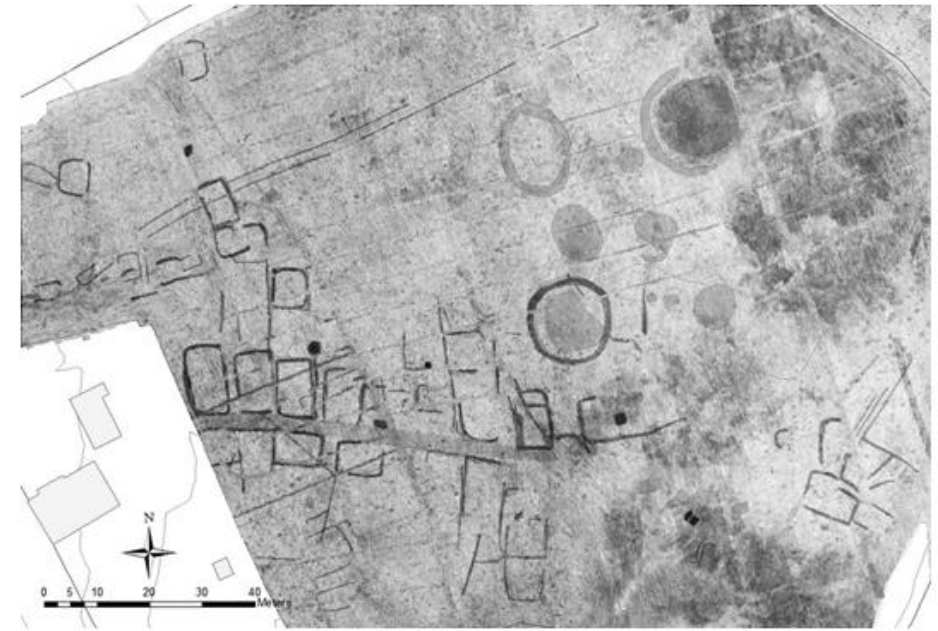
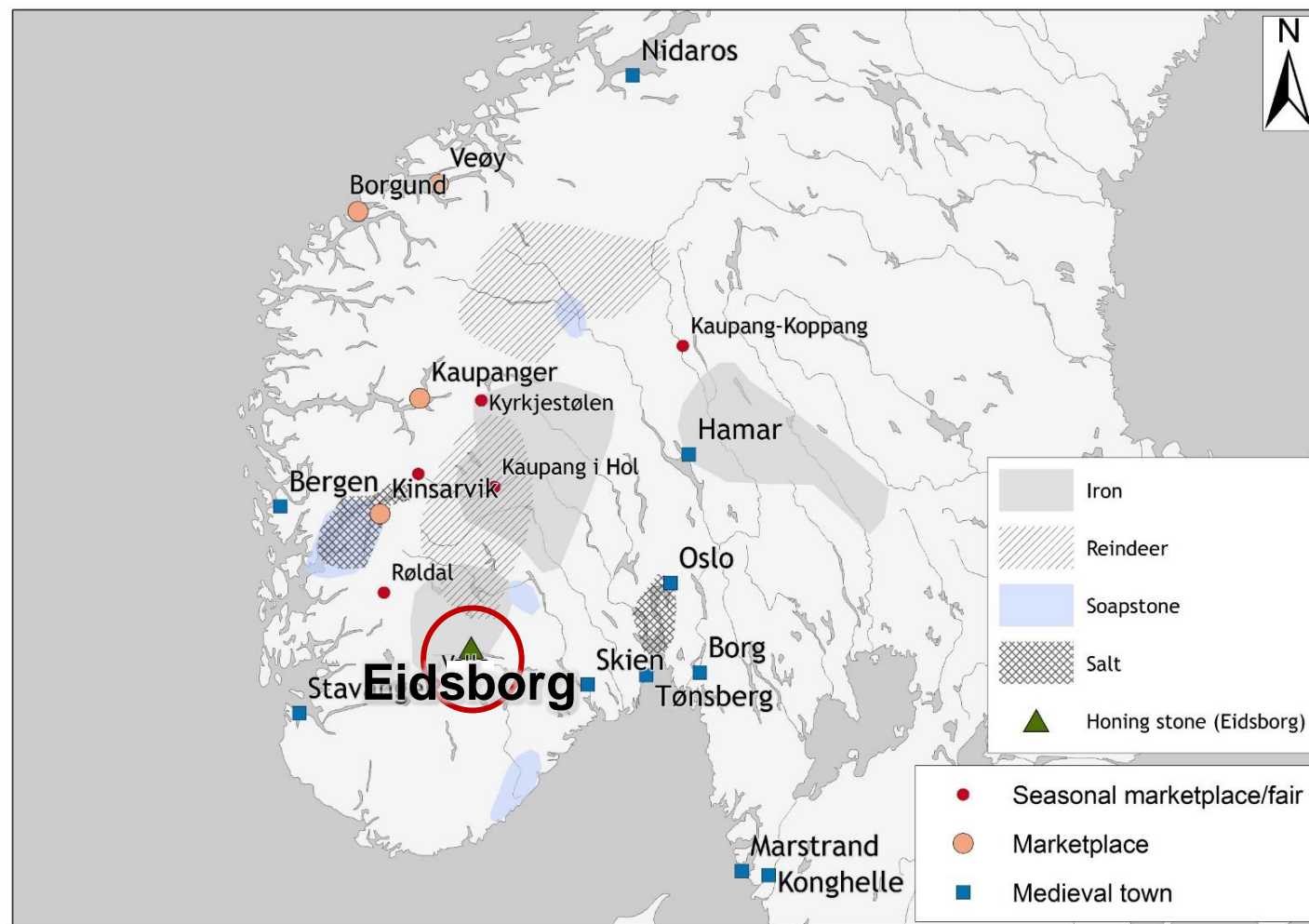

Figure 11.3 Graphic presentation of the GPR data from Heimdalsjordet, with preliminary interpretations.

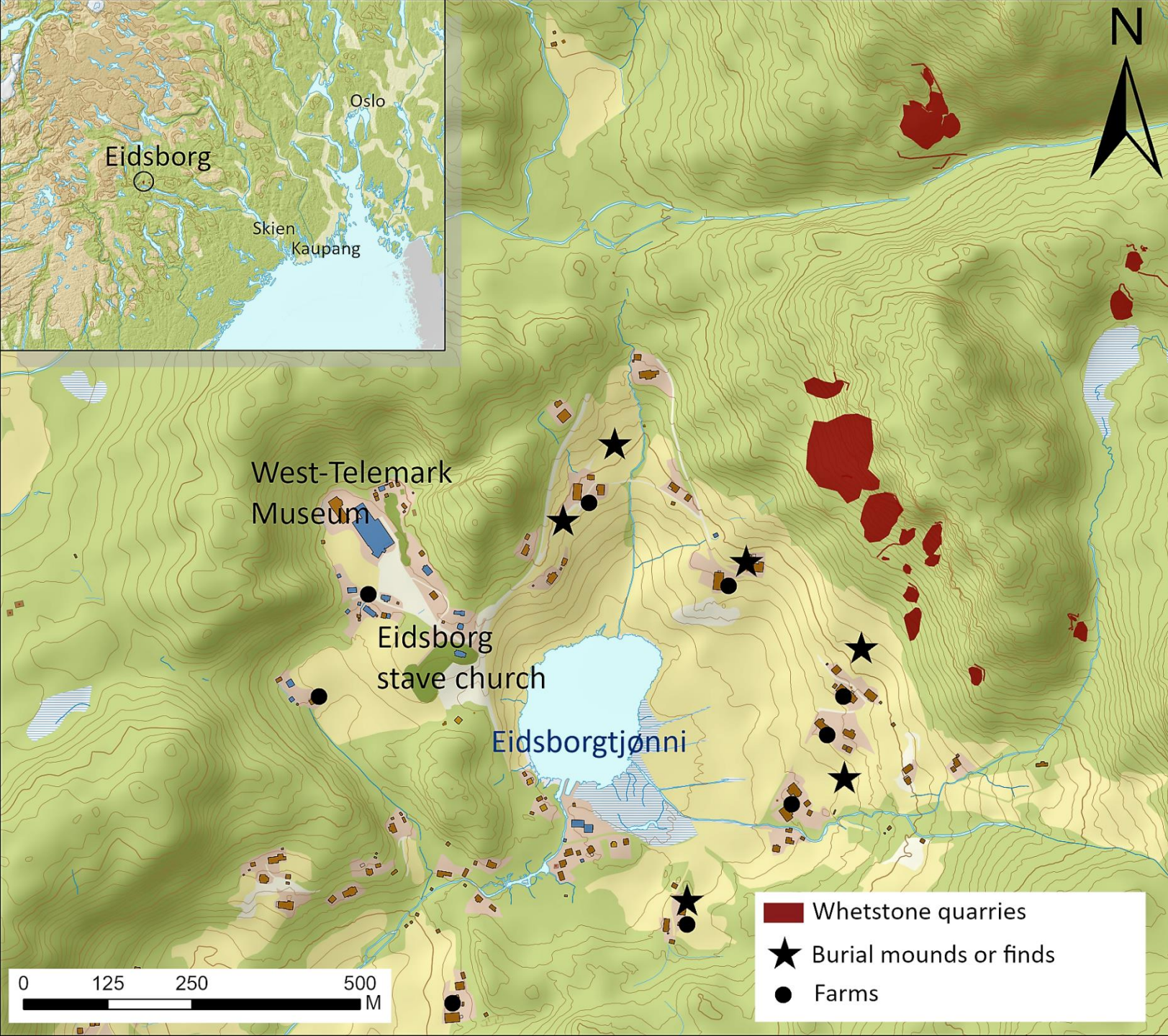
Tidlegare forskning har vist (1) ein omfattande overskotsproduksjon i innlandsområda basert på utmarksressursar som bryne, reinsdyrgevir og jern; og (2) handel og utveksling ved urbane senter og marknadsplassar langs kysten i vikingtida.

Tidligere forskning har vist (1) ein omfattande overskotsproduksjon i innlandsområda basert på utmarksressursar som bryne, reinsdyrgevir og jern; og (2) handel og utveksling ved urbane senter og marknadsplassar langs kysten i vikingtida.

Desse to forskingsområda er ikkje fullt ut integrert, og store spørsmål er ståande uløyst: **kva forårsaka den regionale overskotsproduksjonen og korleis vart innlandsressursane integrert i den overordna økonomien?**

- Nedanfrå og opp tilnærming, fremje vår forståing av byrjinga av brynesteinsproduksjon frå eit regionalt perspektiv

Metoder

- Syntetisere arkeologisk og historisk data
- Avgrensa arkeologiske undersøkingar
- Sedimentsanalyse
- Luminisence-datering

3.2 Project organisation and management

		2023		2024				2025				2026				2027	
Start date		3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2
WP1	Project management. PhD Research Fellowship announcement and evaluation (1) (KL and DR)	1	1														
WP2	Fieldwork w. reports. Lake sediment coring. Sampling of rock face (PhD-student, KL and DR)																
	International conference participation (KL and PhD student)				1								1				
	PHD thesis, 4 papers (PhD-student, KL, IB and DR)					1				1		1		1			
WP3	Workshop & final conference*				1											1*	
	Pop. Science book*																1*
	Exhibition at VTM (opening)														1		
People (positions and dedication to the project)																	
Project manager (KL)	20 % of own time, in addition to 3 months payroll expense (1)	1								1							1
PHD student (KHM, UiO)	100 %																
Senior researchers (DR)	3 months																

Figure 2. A visual representation of the project implementation

UNIVERSITETET I OSLO

Om Universitetet i Oslo

Universitetet i Oslo er den eldste og høgst rangerte forskings- og utdanningsinstitusjonen i Noreg, med 28000 studentar og 7000 tilsette. Fagleg breidde og internasjonalt anerkjende forskingsmiljø gjer UiO til ein viktig samfunnsaktør.

Kulturhistorisk museum ved Universitetet i Oslo (KHM) er eit av dei største kulturhistoriske musea i landet. Museet er forskingsintensivt og ei universitetseining med status på linje med UiOs fakultet. Det rommar den største arkeologiske-, etnografiske- og numismatiske samlinga i Noreg. Museet inkluderer også vikingskipa på Bygdøy, ei kyrkjekunstsamling frå mellomalderen, klassiske og egyptologiske samlingar frå Middelhavslanda og eit runearkiv.

KHMs etos: Open, utforskande, truverdig.

Stipendiat

Om stillinga

Arkeologisk seksjon ved Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo, har ledig ein tre-årig stilling som ph.d. stipendiat med mål om oppstart 1. januar 2024.

Stillinga er del av prosjektet «Eidsborg rock - produksjon og handel med brynestein i vikingtida», finansiert av Norges forskningsråd.

Om prosjektet

I vikingtida (800-1050 evt.) gjekk det føre ein omfattande produksjon av brynestein i Eidsborg, Telemark. Brynestein utgjorde ein ressurs av høg strategisk og økonomisk betydning. Det er likevel ikkje gjennomført nokon omfattande forskingsprosjekt som tek utgangspunkt i lokal produksjon i Eidsborg, og heller ikkje som utforskar innpatrikshandelen og dens betydning for regionen. Dette er målet med Eidsborg rock

- Snart lyst ut
- Frist 4. august

- Snart lyst ut
- Frist 4. august

- Spre den glade budskap
- Søk!